

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekk számla: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegközötti reklámhír és nyilttér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény. —

Trianon és a magyar hajózási vállalatok

Irta: Dr. Görgey István orsz. gyűl. képviselő

Az imént esett át a magyar tengerhajózási vállalatok kedvezményeiről szóló törvényjavaslat a parlamenti retortákon és hamarosan törvénytarunkba kerül.

A magyar tengerhajózás fejlesztése érdekében már a múltban is több törvényt hoztunk, amelyek azt célozták, hogy magyar lobogó alatt lehetőleg több modern hajó vegyen részt a tengeri kereskedelmi forgalomban. Az első ilyen törvény az 1893: XXII. t.-c. volt, amely különböző adó- és illeték-kezdményeken felül pénzübeli támogatást is biztosított a magyar tengerhajózási vállalatok részére, amennyiben a költségvetésekben az akkori kormányzatnak évenként 200.000 korona állt rendelkezésre ilyen célra. Ennek a törvénynek öröndetes hatása rövidesen jelentkezett, amennyiben néhány év alatt 23 hajó közlekedett magyar lobogó alatt a tengeren 43 196 tonnatartalommal.

Az 1895: XXIV. t.-c. volt, amely a hajóépítőgyárakat részesítette különböző állami támogatásokban.

A legmesszebbmenő támogatást azonban az 1907: VI. t.-c. biztosította a magyar tengerhajózás részére, amely nemcsak különböző adó- és illetékkezdményeket, hanem évente 1,500.000 korona segélyt is biztosított a hajózás fejlesztésére. Ezek az évi segélyek különféle célokat szolgálták és különféle formában jutottak kiosztásra. Nevezetesen, az új hajók után hajóbeszerzési segélyeket engedélyeztek, amelyeket 15 évig kaphatott az illető hajótulajdonos. Ez a hajóbeszerzési segély tonnánként 8 koronától 4 koronáig csökkent, úgy, hogy 15 év alatt az ilyen hajó tonnánként 80 korona támogatásban részesült. Ezeknek a segélyeknek feltétele volt természetesen az, hogy a hajók abszolút modern hajók legyenek, óránként legalább 10 tengeri mérföld sebességet érjenek el s azok a hajók, amelyek még nagyobb sebességet tudtak elérni, ezenfelül 5 százalékos pótszegélyben is részesültek.

Az akkori hajózási vállalatok ezenfelül még járatsegélyben is részesültek. Ennek az volt a célja, hogy azokban a relációkban, amelyekben a magyar gazdasági élet különösen érdekelve volt, így a kelet felé irányuló kereskedelmi forgalomban, a hajózási vállalatok állandó járatokat tartsanak fenn. Elsősorban Fiume kikötőjének fejlesztését célozták ezek a járatsegélyek, kivételes esetekben azonban a Dunán Szulján keresztül a Fekete tengerre irányuló járatok is részesültek ilyen segélyekben. Ezek a járatsegélyek tonnánként 100 tengeri mérföld után 5—10, kivételesen 20 fillérre rugtak. E járatsegélyek ellenében ki volt kötve, hogy ezek a hajók magyar árut különösen mérsékelt szállítási tarifák ellenében kötelesek szállítani, sőt az is ki volt kötve, hogy a hajó úrtartalmának bizonyos része, mindenkor kizárólag magyar áru részére tartatik fenn és azonfelül is a magyar árut kellett ezeknek a hajózási vállalatoknak minden tekintetben propagálniuk.

Emellett még építési segélyekben is részesíthetők voltak a hazai hajóépítő gyárak és pedig vashajók után 30, fahajók után 20 korona segélyben tonnánként. Külön segélyt kaptak még a magyar gyártmányú gépek és berendezési tárgyak után is.

Ennek a céltudatos hajófejlesztési tör-

vénynek eredménye volt az, hogy néhány év alatt 35 tengeri hajó közlekedett a tengeren 135.297 tonnatartalommal.

A háború nemcsak Fiumétől, az egyedüli magyar tengeri kikötőtől fosztott meg bennünket, hanem még arra is kötelezett a trianoni békeszerződés, hogy kisajátítás céljából a magyar hajózási vállalatok összes hajóit, amelyek magyar lobogók alatt közlekedtek, a jóvátételi bizottságnak bocsássák rendelkezésére és a jóvátételi bizottság ezeket a hajókat, amelyek azelőtt magyar tulajdon képeztek, szétosztotta a győztes államok között. Azok a hajózási vállalatok, amelyeknek székhelye nem Budapesten, hanem Fiumében volt, azáltal, hogy Fiumét elvesztették, természetesen idegen állam fennhatósága alá kerültek, tehát megszűntek magyar vállalatok lenni. A trianoni békeszerződés itt Magyarország csupán azt a jogot biztosította, hogy a nemzetközi tengeri kereskedelmi forgalomban Magyarország is saját hajóival, magyar lobogó alatt részt vehet.

A vármegyei kisgyűlés a villanyügyben elutasította Szentés fellebbezését!

Tegnap délelőtt volt a vármegyei kisgyűlés, amelynek legfontosabb tárgya volt a villanyügyben Csongrád város képviselőtestülete által beadott határozat ellen Szentés város polgármestere által beadott fellebbezés elbírálása.

Az előadói javaslat az volt, hogy a kisgyűlés a városi képviselőtestületi határozatnak azt a részét, amely szerint felmondással élt az üzemviteli szerződésben biztosított jogánál fogva a 25 év végére vagyis 1934. nov. 20 ra, valamint azt a részét, amely szerint a versenytárgyalás kiírását határozta el, hagyja jóvá a magánjogi kérdések eldöntése végett pedig az iratokat a kereskedelmi minisztérium kebelében alakult villamosáram feletti döntő bizottsághoz utalja.

Az előadói javaslattal szemben dr. Rásonyi Papp Pál javaslata az volt, hogy a kisgyűlés e tárgyban csak olyan határozatot hozzon, hogy a két várost arra utasítja, hogy magánjogi igényeiket, amennyiben azokat békésen elintézni nem tudják, az illetékes bíróság előtt tisztázzák.

Efőlött nagy vita indult meg, amely vitában többen részt vettek, végül is az alispán felszólalása után a kisgyűlés 13 szóval 6 ellenében az előadói javaslatot fogadta el. Valójában ezek szerint Szentés fellebbezését százszázaléki elutasította.

A Csongrádot érdeklő egyéb tárgyak a következők:

Beszállították az ügyészségre Breszkó Annát, aki novemberben a csanyi uton egy hid alá dobta ujszülött gyermekét

A Csongrádi Ujság vasárnap jelentette, hogy a csongrádi csendőrség kinyomozta a három és fél hónappal ezelőtt a város közepében egy csanyi uti hidátjáró alatt holtan talált csecsemő anyjának kilétét. Részletesen beszámoltunk arról is, hogy a leányanya gyermeke milyen körülmények között került a csanyi-uti hid alá.

Az anya Breszkó Anna 20 éves tömörkényi születési leány, aki szüleinek tanyájáról jött be a városba szolgálni. Itt legutóbb Pintér Zsigmondnál állott szolgálatban. Onnan

kezesére és a jóvátételi bizottság ezeket a hajókat, amelyek azelőtt magyar tulajdon képeztek, szétosztotta a győztes államok között. Azok a hajózási vállalatok, amelyeknek székhelye nem Budapesten, hanem Fiumében volt, azáltal, hogy Fiumét elvesztették, természetesen idegen állam fennhatósága alá kerültek, tehát megszűntek magyar vállalatok lenni. A trianoni békeszerződés itt Magyarország csupán azt a jogot biztosította, hogy a nemzetközi tengeri kereskedelmi forgalomban Magyarország is saját hajóival, magyar lobogó alatt részt vehet.

A csongrádi hajóállomáshoz vezető ut kiépítése tárgyában hozott városi képviselőtestületi határozatot a kisgyűlés jóváhagyta.

A villamos áramszolgáltatás biztosítása tárgyában hozott városi képviselőtestületi határozatot a kisgyűlés jóváhagyta.

A városháza építése tárgyában hozott városi képviselőtestületi határozatot a kisgyűlés azzal a hozzáadással hagyta jóvá, hogy bizonyos tervek pótlását rendelte el, amely pótlások már foganatosítva is vannak.

Az özv. Greskovics Pálné nyugdíjügyében hozott városi képviselőtestületi határozatra nézve az előadói javaslat az volt, hogy a kisgyűlés a városi képviselőtestületnek a nyugdíj folyósítás iránt előterjesztett kérelemre hozott elutasító határozatát oldja fel és a várost méltányosabb határozathozatalra utasítsa. Ezzel szemben Domokos István kisgyűlési tag indítványozta, hogy a kisgyűlés a határozatot változtassa meg és a nyugdíjra vonatkozó igényjogosultságot állapítsa meg. A kisgyűlés Domokos István indítványát fogadta el és Greskovics Pálné nyugdíjigényét megállapította.

Az előfogatási szerződést a kisgyűlés jóváhagyta.

Dr. Buk József felebbezésének, aki a legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagságot megállapító határozatot felebbezte meg, helyt adott és a névjegyzéket kiigazította.

Felhívás a védett birtokok tulajdonosaihoz

A védettnek nyilvánított birtokok feletti közfelügyeletet gyakorló helyi bizottság megalkult és működését megkezdte. A bizottság az uralmai kir. Adóhivatal helyiségében a mai naptól fogva hétköznaponként d. e. 11—12 között hivatalos órákat tart, mely alkalommal a bizottság rendes tagjai, vagy a behívott póttagok az érdekelt gazdaközönségnek rendelkezésére állanak, a hozzáfutókat tanácsal, felvilágosítással látják el. A védett birtok tulajdonosa érdeklődése esetén az összes védettségre vonatkozó iratait hozza magával és az adókönyvet. Amennyiben a hivatalos óra helye vagy ideje változik, azt hirtapilag közzéteszi a bizottság.

Nyomatékosan felhívja a bizottság a védett birtokokosok figyelmét a február 28-iki dátumra. Ugyanis akinek eladósodottsága olyan mérvű, hogy az adósságok meghaladják a kataszteri tisztajövedelem negyvenszeresét, annak a rendelet azt a jogot

biztosítja, hogy nem kell fizetnie az összes adósságok utáni kamatokat, hanem csak olyan tőke után, mint amekkora a kataszteri jövedelem negyvenszerese. Ha a gazdaadós ezt a kedvezményt 1934. január 1 napjától kezdődő hatállyal kívánja igénybevenni, úgy köteles szándékát, úgy a hitelezőnek, mint a helyi bizottságnak is legkésőbb február hó 28-ig bejelenteni. Ha ezt a bejelentést a gazdaadós elmulasztja, vagy pedig csak február hó 28. után közli hitelezőivel, úgy az év első három hónapjára minden akár bekebelezett, akár be nem kebelezett adóssága után meg kell fizetnie a kamatot.

Az idevonatkozó részletes utasítást a 200/1934 számú pénzügyminiszteri rendelet írja elő. A részletes tájékoztatást egyébként a helyi bizottság a főtebb megjelölt hivatalos időben készséggel megadja a hozzáfutó gazdáknak.

Hatalmas érdeklődés mellett kezdődött meg és folyik a gyümölcsstermesztési tanfolyam

Hétfőn délután négy órakor zsufolóság megtelt a téli gazdasági iskola egyesített nagyterme: a gyümölcsstermesztési tanfolyam első előadását ekkor tartotta meg a földmivélségi minisztérium által kiküldött szakelőadó, Okay Iván. A csongrádi gyümölcs- és szőlőtermelők ezalkalommal valóban kitétek magukért: olyan tömeggel vonultak fel, amilyen csak a kettős terembe befért és végig nagy figyelemmel kísérték a szakelőadó minden szavát.

Örömmel láttuk ott egybegyűlve azt a másfél száznyi uttörőt — vezetőállásban levő intelligens férfiakat, nőket és egyszerű kis-termelőket — mert igazolásait láttuk ebben az általunk hirdett eszmének. Az elmúlt nyáron és ősszel, amikor ezt a mozgalmat lapunkon keresztül néhány lelkes csongrádi gyümölcsstermelő megindította — épen a nyári és őszi gyümölcspiacon szerzett tanulságok hatása alatt — magunk sem gondoltuk, hogy már az első ilyen megmozdulás is ilyen eredményt hoz.

Amikor az általunk kibocsátott iveken nagygyéren kezdtek gyűlni az aláírások — bevállhatjuk — magunk sem hittük, hogy ennyire fogunk jutni és bizony féltő volt, hogy ez a mozgalom is a közöny mocsarába fog fulladni. Hónapok tervszerű propaganda-munkájával, egyre nagyobbodó nyilvánosságunk révén azonban — dicsekvés nélkül elmondhatjuk mostmár — mégis meglett az eredmény: nemcsak a földmivélségi minisztérium által megkivánt 40 kötelező aláírás, hanem ennek három, sőt csaknem negyvenszerese. Falat kellett bontani, hogy a résztvevők valamennyien helyet kapjanak és a téli gazdasági iskola igazgatóságának — mely a tanfolyam megrendezésének munkáját mintaszerűen végzi — még így is nem csekély gondot okoz a hely-kérdés.

A tanfolyam megkezdése előtt Kerner György, a téli gazdasági iskola igazgatója bemutatta Okay Iván szakelőadót, aki azonnal meg is kezdte első előadását. Néhány szóval üdvözölte a nagyszámú hallgatóságot, majd rátért a gyümölcsstermesztés jelentőségének méltatására. Ezt a méltatást különben fölöslegesnek tartja, mert a megjelentek nagyszáma igazolja, hogy a csongrádiak is ismerik ennek jelentőségét, ezért inkább a gyümölcsstermesztéstől várt *tulzott, fantasztikus* jövedelmekbe vetett hitet akarja eloszlatni. Tény ugyanis az, hogy a gyümölcsstermesztés szakszerűen és megfelelően végezve igen jól jövedelmez, de tulzott reményekkel nem szabad a gyümölcsstermesztéshez sem kezdeni.

A magyar gyümölcs piacáról beszélt ezután az előadó. Rámutatott arra, hogy a nyugati piacokon a magyar gyümölcs győzedelmesen tud megütközni az amerikai, ausztráliai és egyéb gyümölccsel. Tavaly pl. Hamburgban az amerikai alma óriási tömegeivel annyira leszorította az árakat, hogy annál mélyebbre már nem képes menni, a magyar alma azonban még mindig versenyképes,

sőt mi mehetünk lentebb is és mégis birunk nyereséggel termelni. Az árak tekintetében mégis legtöbbször az a helyzet, hogy a legjobb gyümölcsök a belföldi piacokon értékesíthetők a legmagasabb áron, mert külföldre ezidőszertint inkább a gyengébbminőségű tömegáru viszik.

Hangsúlyozta, hogy csak az *egységes tömegtermeléssel* kapcsolódhatik be Csongrád a gyümölcskereskedelemben. Ez csalogatja ide a nagykereskedőt, az exportőrt, mert ha különféle fajokat termelünk apró mennyiségben, soha rendes árat elérni nem tudunk. Ennek a vidéknek meg kell találnia a legjobbban megfelelő gyümölcsfajtaikat, ami által kifejlődik a vidék *jellege*, mint ahogyan kifejlődött Kecskeméten, Nagykőrösön, Jánoshalmán.

Ismertette azután a földmivélségi minisztérium által készített gyümölcsstermesztési körzetbeosztásnak Csongrádra vonatkozó részét vagyis azokat a gyümölcsöket, amelyek a földmivélségi minisztérium szakemberei a helyi adottságok figyelembevételével ajánlanak.

Sorra vette az egyes fajtaikat, mind-egyiknél kiemelve előnyös és hátrányos tulajdonságaikat. (Az előadás ezt a részét vasárnapi számunkban részletesen közölni fogjuk.)

Kedden délelőtt 9 órakor egyik résztvevő közeli szőlőjében *gyakorlati bemutatás* volt, amelyen a szakelőadó a fa ültetését, metszését, megvédését mutatta be a 20—25 főből álló lelkes csoportnak.

Kedden a délutáni előadáson folytatta az előadó a gyümölcsfajtaikat ismertetését, majd az oltásról és a gyümölcsstelepitésről beszélt. Szerdán délelőtt ismét gyakorlati bemutatás volt a szőlők között 40—50 főből álló csoport részvételével, amely a hősés ellenére sem sajnálta a hosszú gyalogturát megköszölni. A fa permetezése, gondozása került bemutatásra ezalkalommal.

A tegnapi délutáni előadáson megjelent Piroška János dr. polgármester is.

Uj rend a városházán

A városháza építésével kapcsolatban elkerülhetetlenné vált több hivatal jelenlegi helyiségének kiürítése. A városházi hivatalok közül a *mai naptól* kezdődően a következőket az *Iskola-utca 10. sz.* alatti Forgó-féle házban lehet megtalálni:

1. *Árvaszek.*
 2. *Kihágási bíróság.*
 3. *Javadalmi hivatal a járlatkezelői hivattal együtt* (A holnapi állatvásár vendéinek és eladóinak figyelmébe!)
 4. *Anyakönyvi hivatal.*
- Március 1-én a hátsó emeleti épületbe költözik át a polgármesteri hivatal, az iktató, irattár, forgalmi adóhivatal, a tisztiorvosi és állatorvosi hivatal. A főügyész ügyvédi irodájában tart hivatalos órákat.

Csongrád problémái közül egy

Csongrádon sok a koldus. Ezt nem mi állapítottuk meg, hanem ideérkező jólátású idegen. A sok koldus árnyékoldala Csongrádnak, ahol fényes pompáról még beszélni sem lehet. Hisz Csongrádot kispolgárok, munkások lakják. Fényűzést a lakosságnak csak 1—2 ezreléke űzhetne, ha ezeknek a vállaira is nem nehezede a gazdasági válság nehéz terhe.

Nagy kár, hogy Csongrád szociális helyzetéről, nem áll pontos statisztikai felvétel a város ügyeit intézők rendelkezésére. Ennek a birtokában mindenki láthatná, hogy nemcsak a vályogos-telepen és a putriban, hanem másutt is van nyomorúság.

A megnevezett helyek lakosságának tekintélyes része nem is akar dolgozni. Az igazi nyomorúság ott van, ahol irtóznak a koldustarisznyától, ahol a munka után akarnak élni, de nincs meg a megfelelő munkaalkalom s a megélhetést nyújtó kereset.

Közleményünknek nem tulajdonítjuk a kívánatos célt, hogy csongrádi szociális problémáinak a megoldását teljesebben kézzelfoghatóvá teszi. Afelől azonban nyugodtak vagyunk, hogy a kérdés megoldását — ha illetékes tényezők elgondolásunkat figyelembe veszik és méltatják — hatalmas lépéssel vihetjük előbbre. Csongrád összközönségében, illetve közhangulatában, meg van ezen cél elérésére a hajlandóság és törekvési vágy.

Mi bizonyítja ezt? *Csongrád szőlő- és gyümölcskertészetének újjászervezése és modernizálásának érdekében, a csongrádi szőlő- és gyümölcskiülteti piac megteremtéséért e hó 19-én 138 férfi és női hallgató ült két hetes tanfolyamon az iskola padjai közé. Csongrád társadalmának eliteje mozdult meg itt. Erősen hisszük, hogy lavina lesz ebből! E lavina a ránk következő évek téli estéin Csongrád ifjait, idősebbjeit haladni, tudni vágyóit, boldogulni akaróit beviszi a téli gazdasági iskola padjai közé.*

A szőlő- és gyümölcskertészet mellett más kertészeti ág fejlesztésére is van itt tér és alkalom. Vannak itt bolgárrendszerű kertészkedéssel foglalkozók is. E kísérletezők hosszabb ideig voltak a bolgár kertészek munkásai. A magyar élniakarás egészséges ösztöne hajtotta őket, mikor megpróbálták, hátha sikerülne nekik is a bolgárkertészet.

Sajnos, a kísérletük csak kitűnő kezdeményezés. Be kell ismerünk, hogy messze maradnak a bolgárok mögött. Miért? A bolgárok zöme nem a család körében szerzett kertészeti ismereteit, hanem külön kertészeti iskola kiszitette elő őket. Volt alkalomunk találkozni bolgárkertésszel, aki erről bővebb felvilágosítást adott. Az illető egyén Bolgáriában gimnáziumot végzett. A gimnázium elvégzése után 4 éves kertészeti tanfolyamot hallgatott, amely iskolát valamikor a törökök alapították. Mielőtt Magyarországra jött, Olaszországban, Francia és Németországban dolgozott és tanulmányozott.

Mi magyarok hatósági beavatkozás és ránevelés nélkül várjuk a magyar földmivestől, hogy a bolgárokéval versenyképes kertészetet üzzön. Az uradalmaknak elsőrangú intézmények nevelik a szakerőt. Az ügyvédet, bírót, orvost, tanárt, tanítót, jegyzőt, katonát, iparost, kereskedőt stb. nevelnek, csak a magyar földmivest nem nevelik a kertészet különböző ágaira.

Csongrádon a szőlő- és gyümölcsstermesztés modernizálása mellett, a bolgárrendszerű kertészet is a legmagasabb színvonalra fejleszhető. Városunk irányadó tényezőinek arra kell törekedni, hogy a téli gazdasági iskola útján e kérdés is megoldható legyen.

A téli gazdasági iskola, olyképen rendezendő be, hogy ott ne csak az általános agrikultura áldásait hintsék, hanem a Csongrád talaj, éghajlati viszonyainak megfelelő speciálódáson nyugvó kertészet kifejlődését is szolgálják. Csongrádnak kertvárossá kell lenni. Csongrád legfőbb szociális problémáját — a koldusok eltüntetését, a nyomor megszüntetését — ez uton vihetjük rohamlépésben előre.

Csongrádi piac

1934. február

Tiszta buza*	1 mm.
Rozs*	1 "
Árpa	1 "
Zab	1 "
Köles	1 "
Bab	1 "
Kukorica	1 "
Csov. kukor.	1 "
*Boletta 3 P.	
Félbarna kenyér	kg.
Rozskenyér	"
Nullásliszt	"
Főzöliszt	"
Kenyerliszt	"
Rozsliszt	"
Hizott lud	"
Hizott kacsa	"
Tyuk	"
Csirke	"
Pulyka	kg. 0.65
Tojás darabja	"
Marhahús	"
Juhhús	"
Sertéshús	"
Olvasztott zsír	"
Háj	"
Szalonna	"

A Duna-Tisza-Mezőgazdasági Kamara helyzetjelentése

Kevés a hótakar napos oldalakon hótakaró hiánya megvédnek a tartós szétől. A rozs és eddig jól teletnek a buzából sok meletlen. Buzák általában, mert későn vetni. A fagy koráig nem birtak meg. Féltő, hogy az a gyenge és hótakar vetéseket a fagy r

A természetesen dők, mert az alacmiatt a gazdák tart az eladástól. Bács tengeri törése me nem fejeződött helyeken a tenger kint van a fagy. A letört tengerine mad része a görépeneszedik. A telenetek fogynak, a készlet is lepadt.

Gyümölcsösök ápolása most fog venni. Ezideig kárt nem okozott idő. A rütyök jó. Az alma ára nem söt olcsóbb volt, r Kilogrammjá 30. Zöldségféléből piacokon, árai A munkaszerző kötésére az urad gyalásokat már r Szerződések me töttek.

Közegészségüg egyes helyeken i pett fel. Egyéb f betegedés nem!

A még mindig r tarifa miatt a tel lom lassanként 50, sőt 80—100 távolságokról is szállítanak.

Csongrádi piaci árak.

1934. február 20.

Tiszta buza* 1 mm.	8.20 P
Rozs*	4.50 "
Árpa	7.20 "
Zab	7.— "
Köles	7.— "
Bab	8.— "
Kukorica	8.— "
Csöb. kukor. 1	8.— "
*Boletta 3 P.	
Félbarna kenyér kgr.	—24 P
Rozskenyér	—18 "
Nullásliszt	—30 "
Főzöliszt	—27 "
Kenyerliszt	—24 "
Rozsliasz	—20 "
Hízott lud	0.90 "
Hízott kacsa	0.90 "
Tyuk	0.75 "
Csirke	0.95 "
Pulyka kgr. 0.65	—0.70 "
Tojás darabja	0.4 "
Marhahús	0.90 "
Juhhús	1.— "
Sertéshús	1.20 "
Olvasztott zsír	1.60 "
Háj	1.60 "
Szalonna	1.40 "

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara helyzetjelentése

Kevés a hótakaró. Egyes napos oldalakon a vetések hótakaró hiánya miatt szenvednek a tartós, száraz fagyától. A rozs és őszi árpa eddig jól telelnek látszanak, a búzából sok maradt keletlen. Buzák általában gyengék, mert későn tudták elvetni. A fagy korán beállott, így nem bírtak megerősödni. Fél, hogy az amugy is gyenge és hótakaró nélküli vetéseket a fagy megrikítja.

A terméskészletek elegendők, mert az alacsony árak miatt a gazdák tartózkodnak az eladástól. Bácskában a tengeri törése még mindig nem fejeződött be. Egyes helyeken a tengeri töretlenül kint van a fagyott földben. A letört tengerinek egyharmad része a góréban erősen penészedik. A tengeri készletek fogynak, a burgonya készlet is lepadt.

Gyümölcsösökben a fák ápolása most fogja kezdetét venni. Ezideig semmiféle kárt nem okozott a hideg idő. A rügyek jól átteleltek. Az alma ára nem emelkedett, sőt olcsóbb volt, mint ősszel. Kilogramma 30—50 fillér. Zöltségféléből bőven van a piacokon, árai alacsonyak. A munkaszüneti napok megkötésére az uradalmak a tárgyalásokat már megkezdték. Szerződéseket még nem kötöttek.

Közegészségügy normális, egyes helyeken influenza lépett fel. Egyéb fertőző megbetegedés nem fordult elő.

A még mindig magas vasuti tarifa miatt a teheráruforgalom lassanként elsorvad, mert 50, sőt 80—100 kilométeres távolságokról is kocsikkal szállítanak.

URÁNIA
HANGOS MOZI

Szerdán és csütörtökön, febr. 21-én és 22-én este 6 és 1/2 9 órakor

HALÁLSUGÁR
(Chandu)

Misztikus történet 8 felvonásban.

Főszereplők:

Edmund Lowe, Lugosi Béla, June Wlasek.

KATHARINE HEPBURN,

a jövő nagy filmszínésze első filmszereplése:

A SZERETŐ

(Tilos ut)

Budapest legnagyobb sikere!

Aki a mai napon betizeti az adóját, nem vesztí el a kedvezményekre való jogát

A védett birtokosok és az adóhátralékosok azzal a feltétellel kapták a fizetési kedvezményeket, hogy az esedékes részletet február 15-ig be kell fizetniük. Sok adóhátralékos csak az utolsó napon kapta meg az erről szóló értesítést és már nem volt módjában idejében eleget tenni fizetési kötelezettségének. Ezeket az a veszély fenyegette, hogy a február 15-i határidő elmulasztása miatt elvesztik a részletfizetésre való jogukat, illetve a védettséggel járó előnyöket.

Illetékes helyen méltányolták az érdekelteknek azt a panaszát, hogy elkésve szereztek tudomást a február 15-i végső határidőről. Ezért megengedték, hogy a kedvezményezett adófizetők, vagyis a védett birtokosok és a részletfizetésre jogosult hátralékosok további nyolc napig még kedvezményeikre való igényük fenntartása mellett fizethessenek adót. Aki tehát még máig fizet, fizetését olybá veszi, mintha február 15-ig teljesítette volna.

Kinevezik a hadigondozó bizottság tagjait

Fontos tudnivalók az újabb ellátási igény megállapításához

A hadirokkantak és más hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. évi VII. t.-c. értelmében rövidesen kinevezik Csongrádra is a hadigondozó bizottságot. A bizottságnak a polgármester, illetve a h. polgármester az elnöke. Helyettes elnöke a testnevelési és népgondozó kirendeltség vezetője. Tagjai a városi főorvos, illetve helyettese, a hadigondozó ügy előadója és a hadirokkantak helyi csoportja által kijelölendő két hadirokkant lesz.

A bizottság állandó hivatali helyisége a városháza és ez év április elsején kezd meg a működését. Egyidejűleg az eddigi igény-megállapító bizottság működése március 31-ével megszűnik.

Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy azon özvegyek, akik a világháború következtében meghalt férjükkal a hadiszolgálat megszűnését követő egy éven túl, de két éven belül kötötték házasságot, továbbá volt csendőrök és méneskariak, ha utóbb nem a hivatásos állományban szolgálva megrokkantak, végül a háború alatt megrokkant olyan személyek, akik utóbb a hivatásos állományban is szolgáltak, de onnan ellátás nélkül bocsáttattak el, — ha eddig ellátást nem kaptak volna, — a hadigondozottak nyilvántartó hivatalnál ez év június 30-ig még kérhetik ellátási igényüknek megállapítását.

☞ **Eredményesen csak a régiebb, ☞
nívósabb, mindenkit érdeklő lapban,
a Csongrádi Ujságban hirdethet!**

HIREK

— **Doktorrá avatás.** László József jogszigorlót szombaton avatták a budapesti m. kir. Pázmány Péter tudományegyetem jogi karán jogtudományok doktorává.

— **A váci egyházmegye új tanfelügyelője.** Három éven át vezette lelkiismeretes munkával az ország legnagyobb egyházmegyéje elemi iskoláinak ügyeit Horváth Elemér kanonok, szeminaryumi kormányzó. Több mint ezer tanító és kántor ügye foglalkoztatta őt amellet, hogy a székeskáptalan gazdasági ügyeit is vezette. Nem csoda, hogy a munkatöredékkel egészségét rontotta meg, aminek az lett a következménye, hogy kérte az egyházmegyei népbiskolák tanfelügyelői munkája alól való felmentését. A megyés főpásztor a kérelmet Horváth kanonok érdemeinek elismerése mellett teljesítette és az elemi iskolák tanfelügyelőjévé dr. Galla Ferenc papnevelőintézeti tanárt nevezte ki, aki a hivatalt önálló hatáskörrel a héten veszi át. A közép- és polgári iskoláknak főtanfelügyelője továbbra is Kolossváry Mihály prelátus-kanonok marad.

— **Országos vásár városunkban.** A szokásos februári vásár az idén e hó 23-án és 24-én lesz Csongrádon. A pénteki állatvásárra vészmentes helyről minden jószág felhajtható.

— **Az új filmszínésze,** Katherine Hepburn első világsikerű filmjét, „A szerető”-t mutatja be ma az Uránia kétfős műsora második részében. A film mindenkit meggyőz arról, hogy az új sztár helye valóban a legnagyobbak között van és különös, egyéni játéktípusára sokáig vissza fog még emlékezni a csongrádi közönség. A műsor első részében a „Halálsugár” c. misztikus történetet látjuk, amelynek egyik főszerepét Lugosi Béla játssza. Az előadások 6 és este 1/2 9 órakor kezdődnek.

— **Áthelyezés.** Aradi-Hérány Sándor m. kir. rendőrmestert az áll. rendőrség vidéki főkapitánysága Csongrádról Veszprémbe helyezte át.

— **Meglepetést ígér a nyári menetrend.** A MÁV menetrend osztályán most dolgoznak a május elsejével életbelépő nyári menetrend összeállításán és értesülésünk szerint jelentős módosítások forognak szőnyegen. Ugyanis a délután 2 és este 6 órakor a nyugati pályaudvarról Félgyházára induló gyorsvonat helyett csak egyet akarnak indítani délután fél 5 órakor és az este 7 órakor érne oda, a délután fél 5 és este 9 órakor Budapest felé induló gyorsvonat helyett az új gyorsvonat ugyanekkor indulna és 9 óra tájban érkezne Pestre. A reggel Pestről induló gyors kb. félórával később indulna és érkezne, mert Ceglédig egyesítik a debreceni gyorsal. Így csak a reggel fél 8 órakor Budapest felé induló gyorsvonat ideje maradna változatlan. A délutáni személyvonatnál is változást készítenek elő, amennyiben előbb indulna és 8 óra előtt érkezne Budapestre. Ezenkívül sinautójárót állítanak be Budapest Szeged között, déli 1 órással, amely a gyorsvonatnál valamivel nagyobb sebességgel tenné meg 70 személyes kocsijával az utat Szegedig és menetdíja körülbelül a gyorsvonat harmadosztályi tarifával lenne egyenlő.

— **Izgalmas hajsz a vakmerő kerékpártolvaj után.** Nagy Ferenc csongrádi lakos hétfőn este hét óra után kerékpáron a Háztartás Szövetkezet üzlete elé érkezett. A kerékpárt a fához támasztotta, maga pedig bement a boltba. Rövidre rá egy ismeretlen fiatalember fölugrott a kerékpárra és az Apponyi-utca felé vette villámgyorsan az útját. Nagy észrevette a történetet, kirohant az utcára és egy másik kerékpárra kapva utána-iramodott. Izgalmas hajsz következett az utcán, amely a Tisza-gáton folytatódott és már-már ugylátszott, hogy Nagy utoléri a tolvajt, amikor a sötétben a lámpa nélkül hajtó üldöző kerékpárjával nekirohant a gáton az egyik sorompónak, keresztül bukkott a kormányon és könnyebben megsérülve terült el a földön. Az egéruat nyert bicikli-kötő ezalatt Szentés felé eltűnt a sötétben. Nagy feljelentésére a rendőrség keresi.

— **A havazás miatt félbeszakadt a városházaépítés.** A városháza átépítésének munkálatai — mint megirtuk — az elmúlt és e hét elején teljes erővel folytak és a Greskovics-ház felőli oldalon már a falak emelésénél tartottak. A tegnapi délelőtti erősebb havazás miatt azonban az építkezést tegnap délben félbe kellett szakítani. A munka folytatására az időjárás kedvezőbbre fordultával azonnal sor kerül.

— **Rövidesen megszólalnak a madarak.** A hosszú ködös, felhős téli hónapok után az elmúlt napokban ismét ránk-mosolygott a kék égbolt, a tavasz első távoli hírnöke. A biztató jelre a madárbirodalomban is megindult a készülődés. Február 19-én, Zsuzsanna napján megszólalt a pacsirta, február 24-én pedig jégtörő Mátyás a Százestendőss jövendőmondó szerint megadja a kegyelemdőfést a télnek.

— **Tyuk lett egy kecskeméti baromfitenyésztő kakasából.** A baromfitenyésztők körében feltűnést keltő esetről beszéltek legutóbb a kecskeméti baromfitenyésztők egyesületének közgyűlésén. Eszerint az egyik baromfitenyésztő kifejtett erős kakasa tyukká változott és szabályszerűen minden nap egy-egy tojással örvendeztette meg gazdáját. Az eset úgy történt, hogy a kakasnak egy nap nyoma veszett. Nagysokára újból megjelent a baromfiudvarban, de gazdája nagy csodálkozására kakas jellegű és tekintélyét kidomborító diszek nélkül. Eltűntek farktollai, állbernyegei kurtábbak lettek, sarkantyuja elkorcsosodott, karcsu teste kigömbölyödött, egyik reggel pedig beült az egyik fészekbe és kotkodácsolva tojást hagyott ott később. Az egyesület tagjai nagy meglepetéssel hallgatták az esetet, sokáig azonban hitetlenkedtek és el is határozták, hogy testületileg kivonulnak a baromfi farmra a tojókakast látni.

SPORT.

Kisorsolták a másodosztályú futballbajnokság tavaszi fordulóját

A Magyar Labdarúgó Déli Alsóvetsége a tavaszi bajnoki forduló sorsolását f. hó 6-án megejtette a bennünket érdeklő szegedi II. osztály északi csoportra nézve is.

Sorsolás a következő:

Március 4. CsAK—KTE, SzMTK—Reménység, TIÖE—KVSE, SzMÁV—KTK.

Március 11. SzMÁV—KuTE, KTK—Reménység, KTE—SzTE.

Március 15. KTK—KTE.

Március 18. KuTE—CsAK, SzTE—KVSE, KTE—TIÖE.

Március 25. KuTE—Reménység, KVSE—SzMTK, SzTE—CsAK, TIÖE—SzMÁV.

Április 1. SzMTK—KTE.

Április 8. KTK—KuTE, SzMTK—SzMÁV, TIÖE—SzTE.

Április 15. Reménység—CsAK, TIÖE—KTK, SzMÁV—KVSE.

Április 22. KuTE—TIÖE, SzMÁV—CsAK, KTE—KVSE.

Április 29. SzMTK—CsAK, KVSE—KTK, SzTE—Reménység.

Május 6. KTE—KuTE, TIÖE—Reménység, SzMÁV—SzTE.

Május 10. SzMTK—KuTE, SzMÁV—KTE, KVSE—CsAK.

Május 13. KVSE—Reménység, SzTE—KTK, TIÖE—CsAK.

Május 20. SzMTK—SzTE, Reménység—SzMÁV.

Május 27. KVSE—KuTE, SzMTK—TIÖE.

Június 3. SzMTK—KTK, Reménység—KTE.

Június 10. SzTE—KuTE, KTK—CsAK, Déli csoport győztes—Északi csoport győztes.

Június 17. Északi csoport győztes—Déli csoport győztes.

Pályaválasztók az előírt egyletek.

Csongrád megyei város adóhivatalától.

A. 470/1934. sz.

Hirdetmény

Értesitem az adófizető közönséget, hogy mindazok, akiknek általános kereseti-, valamint jövedelem és vagyonadó alá eső jövedelmük, illetőleg vagyonuk van, az **1934. évi február hónapban** adóbevallást kötelesek beadni.

1. Általános kereseti adóbevallást kötelesek adni azok,

a) akiknek a múlt évi általános kereseti adójuk még nem jogerős és folyó évi február hó végéig sem válik jogerőssé,

b) akiknek a kereseti adójuk jogerős, de a kereseti adóalapja a 10.000 pengőt túlhaladja,

c) akiknek a kereseti adóalapja nem teljes, hanem csonka év eredménye alapján állapított meg,

d) akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták,

e) akik a múlt évben váltak adókötelesekké — új adózók —

f) akik a múlt évben vidékről Csongrádra jöttek s így itt tartoznak adót fizetni.

2. Jövedelem és vagyonadó bevallást kötelesek adni azok,

a) akiknek a múlt évi jövedelmadója, illetőleg vagyonadója még nem jogerős és folyó évi február hó végéig sem válik jogerőssé,

b) akiknek adója jogerős ugyan, de a jövedelem adóalapja a 10.000 pengőt, vagy a vagyonadóalapja a 200.000 pengőt túlhaladja,

c) akiknek adóalapja nem teljes, hanem csonka év eredménye alapján állapított meg.

d) akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké — új adózók —

e) akik a múlt évben vidékről Csongrádra jöttek s így itt tartoznak adót fizetni.

Továbbá felhívom mindazon bérlőket, akiknek bérlete általában a 20 holdat meg nem haladja, a bérlet terjedelmében bekövetkezett minden változat 1934. évi február hó végéig a városi adóhivatalnál saját érdekében jelentsék be, vagy a változás mértékéhez képest, az ezen bérlet után kivetett általános kereseti adójuk csökkenthető legyen. Ezeknek külön általános kereseti adóbevallást adni nem kell.

Csongrád, 1934. évi január hó 25-én.

Dr. Tenke

a. ü. tanácsnok.

SZILBER UJSÁGJÁBAN, HIRDESSZEN a Csongrádi Ujság-ban Biztos siker

Csongrád megyei város polgármesterétől.

313/1934. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1934. évi lószemle alábbi helyeken és időben lesz megtartva:

Február 22-én csütörtökön délelőtt 8 órától 12-ig Dr. Rásonyi Papp Pál nagyréti tanyáján.

Február 26-án hétfőn délelőtt 8 órától 11-ig Greskovics József szántói tanyáján.

Ugyanazon napon délután 3 órától 4-ig a mentettréti iskola melletti Szürfi tanyán.

Február 27-én kedden délelőtt 9 órától 12-ig és délután 2 órától 4-ig a Vásártéren.

Ezen vizsgálati helyek valamelyikére a város bel- és külterületén levő egyiptás állatok (ló, szamár, öszvér) elővezetése különbeni büntetés terhe mellett kötelező.

A vizsgálatok alkalmával a megfelelően kitöltött és aláírt **lő-bejelentőlapok**, valamint az 1933. beli csikókra vonatkozó fedeztetési igazolványok átnyújtandók.

Csongrád, 1934. évi január hó 18.

Dr. Pirooska János
polgármester.

Felhívjuk a volt Körös—Tisza Bank Részvénytársaság részvényeseit, hogy a birtokukban levő részvényeket az **1933. évi február 19-én** tartott közgyűlés határozata értelmében összevonás és átbélyegezés céljából intézetünk hivatalos helyiségében mielőbb bemutatni sziveskedjenek.

Egyesült
Csongrádi Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Febr. 22. csütörtök.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice hanglemezek. — 12.05 Deák László zongorázik, Sándor János hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 1.30 Országos Postászenekar. — 4 Ujjné, Mikola Ilona előadása. — 5 A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 5.30 Asbóth Gyula tárogatózik, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 6 Magyar-Thoma István előadása. — 6.30 Somogyi-szalonzenekar az Auguszt-cukrászdából. — 7.10 A rádió diákkézfőlőrája. — 7.25 Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák. — 8.10 Hírek. 8.40 Budapesti Hangverseny Zenekar. — 10.30 Időjárásjelentés. Majd: Horvát Rezső és cigányzenekara. — 11 Telefunkon hanglemezek.

Budapest II.: 5—5.30 Columbia hanglemezek.

Febr. 23. péntek.

6.45 Torna. Utána: Kristály hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice hanglemezek. — 12.05 Polydor-Brunswick hanglemezek. — 1.30 Fejes—Damith szalonzenekar. — 3.30 A rádió diákkézfőlőrája. 4 Vizváry Mariska előadása. — 5 Zenekari hangverseny. — 5.50 Gyorsíró tanfolyam. — 6.20 Magyar nóták. — 7.10 Sportközlemények. — 7.20 Rásy-Szladek Barna előadása. 8 Európa-hangverseny. — 10 Hírek, időjárásjelentés. — 10.20 Rigó Jancsi és cigányzenekara. — 10.50 Len Baker jazz-zenekara.

Febr. 24. szombat.

6.45 Torna. Utána: Polydor-Brunswick hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: Columbia hanglemezek. — 12.05 Marjay Erzsébet és Vermes Jenő énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 1.30 Ungváry Szalay Lajos és zenekara. — 4 Harsányi Gizi előadása. — 5 Borbély Andor elbeszélése. — 5.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 6.30 Mit üzen a rádió. — 7.05 Wekerletelepi Dalkör. — 7.55 A magyar rádió új adóállomásának első kísérleti adásáról készített hanglemez bemutatása. — 8.10 Kis színpad. — 8.55 Hírek. — 9.15 A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekara. — 10.30 Időjárásjelentés. Majd: Rácz Béla és cigányzenekara.

Budapest II.: 6.15-től Odeon—Parlophon hanglemezek.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a **Szilber-könyvkereskedés**.

Bethlen Gábor-utca 1. számú ház eladó. Értekezés ugyanott. x3-3

10 öreghold föld tanyaépületekkel eladó. Értekezés Szegi Sándor örökösénél, tanya 368. szám. 9-4

1 és fél hold szőlő egytagban az Urbán-uton eladó. Cim a kiadóban. x12

A Pacsirta-utca 23. sz. alatt több szoba, konyha és kamra kiadó. Értekezés vasárnapokon ugyanott. 2-1

Egy hold szőlő eladó. Értekezés Zsinór-utca 48.

Mindaz, aki a nyár folyamán fővárosi nyaralót ellátásra és lakásra, vagy csak lakásra fogadni akar, jelentkezék címmel és igénymegjelöléssel lapunk kiadóhivatalában (Szilber-könyvkereskedés.) x8

27 hold tanyaérbirtok eladó, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérenél. x52

Justh Gyula-utca 54. számú ház külső fele olcsón eladó. Értekezés ugyanott. x33

7 hold elsőrendű föld eladó; értekezés Szentháromság-tér 11. sz.

Árpád-utca 6/a. számú komfortos ház eladó. 3-1

Garantált fajtisza szőlővesszők: Szőlőskertek királynéja, Mathiasz Jánosné emléke, Erzsébet királyné, Thallóczy Lajos, Bernáth János, fehér és piros csaba gyöngye jutányos áron kapható. Cim a kiadóban. x31

Apponyi-utca 23 számú ház belső fele eladó, vagy földért elcserélendő. 3-2

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x52

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x55

Bartók Jánosnak a Temetődűlőben Szilaj Rókus-féle földből 11 hold épülettel eladó.

Kukoricaföldet keresek harmados művelésre. Cim a kiadóban. 3-1

Aváros közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanyaérbirtokok eladók. Pintér. x52

Bulgárkertészethez vízhozójárgány eladó. Értekezés Iskola-utca 10 sz. 3-2

Földeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám útján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x52

Fél hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x109

Lampart önfűtő-kád, acélzománc fürdőkád kályhával, 4—5 kiló fával 25 perc alatt 40 fokos fürdőt ad, vízvezeték nélkül is használható. Egyedárusító Bori vaskereskedő Szentes. Részletre is kapható. Kérjen árjegyzéket. 4-1

Vetni való tavaszi bükköny és zab eladó Polyák Pálnál, Kereszt-utca 4. sz. 3-1

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x52

Három szobás lakás, konyha, speiz és mosókonyha, 390 □-ól kert, tele egyes gyümölcsfákkal május hó 1-re olcsón kiadó. Értekezni lehet Hubert Jánosnál, Darányi-u. 3. Bökény. 2-2

Szent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcserélendő. Értekezés ugyanott. x92

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x100

Felelős szerkesztő: Felelős kiadó:
Bartoss Károly. Szilber J. Antal.

Nyomatott a lapfőmunkás Szilber J. Antal könyvnyomdájában.